

Європейська Комісія

МАРКУВАННЯ CE БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ
КРОК ЗА КРОКОМ

ЗМІСТ

1. Введення	3
1.1. Навіщо потрібно маркування CE?	5
1.2. Коли маркування CE є обов'язкове для даного виробу?	5
1.2.1. Обов'язкове маркування CE (процедура CEN)	5
1.2.2. Необов'язкове маркування CE (процедура EOTA)	6
1.2.3. Вироби, звільнені від вимоги маркування CE	7
<hr/>	
2. Завдання виробника	8
2.1. Виробничий процес	8
2.1.1. Суттєві характеристики	8
2.1.2. Системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик	9
2.1.3. Не визначені експлуатаційні характеристики	10
2.1.4. Додаткові вимоги при застосуванні процедури EOTA	10
2.1.5. Спрощені процедури	10
2.1.6. Довідкові документи	11
2.1.7. Унікальний ідентифікаційний код	12
2.2. Коли слід розпочати нову оцінку?	12
2.2.1. Нові вироби	12
2.2.2. Зміни у виробництві	12
2.3. Документи, що надаються клієнтам	13
2.3.1. Декларація експлуатаційних характеристик	13
2.3.2. Маркування CE	17
2.3.3. Інструкції з експлуатації та інформація про техніку безпеки	20
2.3.4. Інформація про регламент REACH	20
<hr/>	
3. Контрольний перелік виробників	21
Посилання та скорочення	24

1. ВВЕДЕННЯ

Якщо Ви читаєте цю брошуру, швидше за все Ви зацікавлені розміщенням на ринку будівельних виробів на території ЄС. У цьому путівнику пояснюються дії, які необхідно зробити для маркування СЕ нового будівельного виробу. У ньому також пояснюється порядок дій у разі зміни виробу (його процесів, сировини, досліджень тощо): це зумовлює необхідність перевірки документів, що вимагаються.

Правила щодо маркування СЕ змінилися з 1 липня 2013 р. та, можливо, Ви зобов'язані оновити маркування СЕ ваших виробів, а тому ця брошура може виявитися для Вас корисною.

На малюнку, що зображує етикетку СЕ та декларацію експлуатаційних характеристик зазначено, де в цьому путівнику можна знайти пояснення окремих розділів, та яким чином маркування та декларація пов'язані.

Попередні дослідження → Див. 2.1

Виробничий контроль на підприємстві → Див. 2.1

Нотифікований орган → Див. 2.1.2

Європейська технічна атестація → Див. 2.1.4

Відповідна технічна документація → Див. 2.1.5

Спеціальна технічна документація → Див. 2.1.5

Див. 2.3.2

14

AnyCo Ltd, поштова скринька 21
B-1010, місто, держава
12345 - ABCDE - ##

EN ##
Нотифікований орган ##

Внутрішнє і зовнішнє застосування

Характеристика: ##
Характеристики: клас ##
Характеристика: ##
Характеристики: клас ##

www.anyco-ltd.eu/dop

Див. 2.3.3
Інструкції з експлуатації та інформація про техніку безпеки

Див. 2.3.4
Інформація про регламент REACH

Див. 2.3.1

ДЕКЛАРАЦІЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

Унікальний ідентифікаційний код типу виробу
№ 12345 - ABCDE - ##

Використання за призначенням
Призначений для використання
Виробник

AnyCo Ltd, поштова скринька 21 B-1010, місто, держава
Нотифікований орган
Нотифікований орган ##

Задекларовані експлуатаційні характеристики:

Суттєві характеристики	Експлуатаційні характеристики	Система(-и) оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик	Гармонізований стандарт
Суттєва характеристика 1:	## одиниці клас опис	##	EN ##
Суттєва характеристика 2:	## одиниці клас опис	##	EN ##
Суттєва характеристика №:	## одиниці клас опис	##	EN ##
Тривалість суттєвих характеристик 1:	## одиниці клас опис	##	EN ##

Відповідна або спеціальна технічна документація
Документ №

Відповідність визначеного вище виробу задекларованій(-им) експлуатаційній(-им) характеристиці(-кам)

Декларація про відповідність видається згідно з Регламентом (ЄС) № 305/2011 виключно під відповідальність виробника, що визначений вище

Підписано від імені виробника:
Пан / Пані
[місце] [дата видачі]##

1.1. Навіщо потрібно маркування СЕ?

Додана вартість маркування СЕ полягає в тому, що всі держави ЄС повинні дозволити продаж будівельних виробів, що мають маркування СЕ. Це означає, що державні органи не можуть вимагати будь-яких додаткових відміток або сертифікатів, а тим більше додаткових досліджень. У зв'язку з цим, виробники або дистриб'ютори їх виробів можуть торгувати цим продуктом в будь-якій державі на європейському внутрішньому ринку на основі однієї й тієї ж документації. Також завдяки декларації експлуатаційних характеристик клієнти та кінцеві користувачі зможуть перевірити експлуатаційні характеристики виробу та порівнювати їх з характеристиками інших виробів в рамках однакового технічного підходу.

Коли виробник ставить маркування СЕ на даному виробі, це означає, що він гарантує, що експлуатаційні характеристики виробу, який він продає такі ж, як і задекларовані, та що їх отримано, використовуючи відповідну європейську технічну специфікацію (див. 1.2).

Маркування СЕ містить певну базову інформацію про виріб та посилання на інші додаткові документи, які також містять важливу інформацію. У даній брошурі описується порядок складання цих документів та наводиться кілька прикладів.

1.2. Коли маркування СЕ є обов'язкове для даного виробу?

Маркування СЕ обов'язкове для більшості будівельних виробів, щоб їх можна було продавати на європейському внутрішньому ринку. Для інших виробів маркування не є обов'язковим, але можливе при дотриманні певних правил:

1.2.1. Обов'язкове маркування СЕ (процедура CEN)

Щоб дізнатися, чи є обов'язковим маркування СЕ щодо даного виробу, в першу чергу необхідно переглянути [Офіційний журнал Європейського Союзу](#)¹ та пошукати останнє оновлення публікації назв і посилань на гармонізовані стандарти. Там міститься таблиця, аналогічна наведеній нижче:

Європейський комітет зі стандартизації ⁽¹⁾	Посилання та назва гармонізованого стандарту (а також довідковий документ)	Посилання на замінений стандарт	Дата доступності стандарту як гармонізованого стандарту	Дата закінчення перехідного періоду Примітка 4
CEN	PN-EN 295-1:2013 Системи керамогранітних труб в дренажній та каналізаційній мережі – Частина 1: Вимоги до труб, фітингів та з'єднань	PN-EN 295-10:2005	1.11.2013	1.11.2014

Перелік може містити два типи посилань: на нові гармонізовані стандарти та переглянуті. Для нових стандартів поле «посилання на замінений стандарт» залишається порожнім. Якщо даний виріб знаходиться в межах одного з цих стандартів, маркування СЕ є добровільним у перехідний період та обов'язковим з моменту закінчення цього періоду.

Потім необхідно перевірити даний виріб щодо назв доступних стандартів, щоб переконатися, чи виріб входить в сферу дії одного з них.

ПРИКЛАД: плитка для підлоги підпадає під стандартизований стандарт, якщо вона використовується для підлоги, проте на неї не поширюється стандарт, при її використанні на підвіконні.

Ви можете використовувати [пошукову систему на вебсайтах Європейського комітету зі стандартизації \(CEN\)](#)^{II} для пошуку сфери регулювання стандартів.

Вироби, що входять до сфери застосування стандартів (перша глава стандартів), повинні бути марковані СЕ відповідно до дат, зазначених у таблиці.

Якщо поле «посилання на замінений стандарт» не порожнє, маркування СЕ виробів, що підпадають під гармонізовані стандарти, як і раніше є обов'язковим. Протягом перехідного періоду можна вибрати будь-яку версію, замінену або нову, але після закінчення перехідного періоду можна використовувати тільки змінену версію. Це дозволяє пристосуватися – як правило, протягом року – до будь-яких змін в оцінці даного виробу або декларації експлуатаційних характеристик.

Інформація про маркування СЕ міститься в додатку ZA до стандарту.

1.2.2. Необов'язкове маркування СЕ (процедура EOTA^{III})

Якщо виріб, який хтось має намір продати, не підпадає під дію будь-якого гармонізованого стандарту, його можна добровільно маркувати СЕ. В першу чергу слід перевірити, чи даний виріб охоплюється одним з наявних європейських документів атестації¹. Можна перевірити перелік, розміщений на вебсайті Європейської комісії з питань, відомих як [NANDO](#)^{IV} (New Approach Notified and Designated Organizations – Нотифіковані та призначені організації в рамках нового підходу). Існує спеціальна сторінка, на якій розміщено [перелік європейських документів атестації](#)^V.

Зміст документа, включаючи сферу дії, можна також переглянути через [галузь публікації на вебсайтах EOTA](#)^{VI}. Якщо даний виріб входить до сфери дії одного з перерахованих документів, можна звернутися до суб'єкта з питань технічної атестації з [офіційного реєстру суб'єктів з питань технічної атестації](#)^{VII} про оцінку цього виробу для його маркування СЕ.

Якщо цей виріб та використання за призначенням не включені у жодний з європейських документів атестації, можна звернутися до суб'єкта з питань технічної атестації про підготовку Європейського документа атестації. Такий процес тривав би довше, ніж у випадку існування європейського документа атестації даного виробу.

Процедура EOTA має два подібні етапи з процедурою CEN:

- підготовка Європейського документа атестації;
- оцінки, що проводиться підрозділами з питань технічного оцінювання.

Обидва етапи пояснюються в цьому путівнику.

1 ЄТА – Європейська технічна атестація (у Директиві 89/106/ЄЕС така ж аббревіатура застосовувалася до «європейського технічного підтвердження», що тепер називається Європейським технічним схваленням).

1.2.3. Вироби, звільнені від вимоги маркування СЕ

У деяких випадках, навіть якщо виріб та використання за призначенням підпадають під сферу гармонізованого стандарту, виробник не зобов'язаний маркувати свій виріб знаком СЕ.

Винятком є випадки, коли виріб **виготовляється в одному екземплярі або на замовлення для конкретного застосування** або на яких виробництво продукту має відбуватися **традиційним способом з метою забезпечення захисту будівельних об'єктів, що офіційно охороняються** (об'єкти культурної спадщини / історичні об'єкти тощо).

Якщо Ви маєте намір скористатися одним з цих винятків, слід переконатися, що ці винятки, безумовно, мають застосування до даного виробу, в іншому випадку можуть виникнути проблеми з органами, що здійснюють нагляд на ринку. При виникненні питань, що стосуються таких виробів, необхідно звернутися до [контактного пункту з питань виробів](#) у державі, в якій планується продавати ці вироби.

2. ЗАВДАННЯ ВИРОБНИКА

Маркування СЕ охоплює не тільки прикріплення етикетки до конкретного виробу – виробникам необхідно виконати безліч завдань, щоб завершити процес маркування СЕ. У цьому розділі міститься докладна інформація про те, як впоратися з цими завданнями.

Перед початком і під час всього процесу вам знадобляться наступні документи:

- (у випадку процедури СЕН) **гармонізований стандарт або гармонізовані стандарти**, що застосовуються до даного виробу. Вони можуть бути придбані певною мовою через орган зі стандартизації у конкретній державі-члені. [Перелік національних органів зі стандартизації в Європі](#)^{VIII} доступний на [вебсайтах СЕН](#)^{IX}. Гармонізований стандарт іноді містить посилання на інші стандарти (методи дослідження, табличні значення тощо), які можуть бути суттєвими;
- (у випадку процедури ЕОТА) **європейський документ атестації або європейські документи атестації**, що застосовуються до даного виробу. Ці документи можна завантажити з [розділу публікації на вебсайтах ЕОТА](#)^X. Європейський документ атестації іноді містить посилання на стандарти, які можуть бути важливими.

2.1. Виробничий процес

В рамках своїх внутрішніх процедур щодо якості та іноді у співпраці з зовнішніми лабораторіями або постачальниками послуг, виробник відповідає за оцінку експлуатаційних характеристик виробу та впровадження виробничого контролю на підприємстві. Результати оцінки та виробничий контроль на підприємстві дозволяють перевірити, чи не змінюються з часом експлуатаційні характеристики. Юридичним терміном, що описує цей процес, є **«система оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик»** (AVCP²), а третя сторона або треті сторони, які проводять перевірку, називаються **нотифікованими органами**.

2.1.1. Суттєві характеристики

Оцінка виробу здійснюється шляхом визначення значень переліку характеристик, які називаються **суттєвими характеристиками**. Повний перелік наведено в додатку ZA до гармонізованих стандартів та в Європейському документі атестації. Перелік може містити різні характеристики для кожного використання за призначенням, а у разі, якщо даний виріб має більше одного використання за призначенням, перелік повинен включати характеристики, пов'язані з кожним використанням. У перелік також входить система оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик для кожної суттєвої характеристики. Залежно від системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик може знадобитися скористатися з послуг одного нотифікованого органу або кількох нотифікованих органів для виконання завдань пов'язаних з оцінкою.

2 У Директиві 89/106/ЄЕС система атестування та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик була визначена як (АоС, тобто система оцінки відповідності).

2.1.2. Системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик

Як тільки виробник визначив перелік суттєвих характеристик, властивих для даного виробу, необхідно перевірити процедури, які необхідно виконати, щоб задекларувати експлуатаційні властивості кожної суттєвої характеристики, такі як методи досліджень, табличні значення тощо. Застосування цих процедур для дослідження зразків є обов'язковим. Також необхідно визначити свій детальний виробничий контроль на підприємстві.

Система оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик, що застосовуються до кожної суттєвої характеристики, в деяких випадках буде вимагати, щоб нотифікований орган виконав деякі додаткові завдання. У наведеній нижче таблиці перераховані завдання, які виробник та нотифіковані органи повинні виконати в залежності від системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик.

Система оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик	1+	1	2+	3	4
Виробничий контроль на підприємстві					
Подальше дослідження зразків, взятих виробником					
Оцінка експлуатаційних характеристик					
Попередній контроль (виробничого закладу та виробничого контролю на підприємстві)					
Попередній контроль (виробничого закладу та виробничого контролю на підприємстві)					
Аудит – дослідження зразків, побраних нотифікованим органом					

 Виробник
  Нотифікований орган

Якщо всі характеристики підпадають під систему оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик 4, виробник не повинен укласти договір з нотифікованим органом. У випадку, якщо характеристики підпадають під систему 3, даний виріб повинен бути досліджений нотифікованим органом (в даному випадку нотифікованою лабораторією), який може відрізнитися для кожної суттєвої характеристики. Якщо характеристики охоплені системою 1, 1+ або 2+, нотифікований орган буде співпрацювати з виробником в процесі оцінки та виконає певні завдання в його виробничому закладі, тому найкращим рішенням, як правило, є укладення угоди тільки з одним нотифікованим органом для виконання всіх завдань.

ПРИКЛАД: однією з важливих суттєвих характеристик деяких конструкційних виробів є їх міцність на стиснення. Її можна знайти в переліку суттєвих характеристик в додатку ZA до гармонізованого стандарту. Для суттєвих характеристик цих виробів була обрана система оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик 2+. Це означає, що виробники виробу повинні провести попереднє дослідження виробу, запровадити виробничий контроль на підприємстві та дослідити виріб відповідно до власної системи якості. Виробники також зобов'язані найняти нотифікований орган для проведення попередньої перевірки (включаючи контроль підприємства та виробничий контроль на підприємстві), а також проводити періодичну оцінку виробничого контролю на підприємстві.

На вебсайтах NANDO є [офіційний реєстр нотифікованих органів](#)^{XI}, які держави-члени нотифікували для виконання завдань третьої сторони. Можна скористатися з одного нотифікованого органу або кількох нотифікованих органів з будь-якої держави.

2.1.3. Не визначені експлуатаційні характеристики

Держави-члени мають різні вимоги до суттєвих характеристик виробів, що використовуються в кожній державі. Більш детальну інформацію ви знайдете в списку контактних пунктів з питань виробів у державах-членах, в яких даний виріб буде продаватися. Ця інформація повинна враховуватися при прийнятті рішення, які суттєві характеристики декларувати.

Можна також вважати, що деякі суттєві характеристики не є важливими по відношенню до конкретного виробу, якщо вони не вимагаються клієнтами.

В обох випадках, коли було прийнято рішення не розкривати певні характеристики, слід написати «експлуатаційні характеристики не визначені», використовуючи аббревіатуру «NPD».

Використання NPD можливо за певних умов:

- Відносно виробів, що проходять процедуру CEN, необхідно задекларувати експлуатаційні характеристики хоча б однієї з суттєвих характеристик; (?)
- щодо деяких суттєвих характеристик декларування NPD може бути заборонено. Більш детальна інформація наведена в додатку ZA до гармонізованого стандарту.

2.1.4. Додаткові вимоги при застосуванні процедури EOTA

При застосуванні цієї процедури в першу чергу слід звернутися до органу з питань технічної оцінки, який потім виконає завдання відповідно до Європейського документа атестації. Орган з питань технічної оцінки видасть документ, що називається Європейською технічною атестацією, який буде необхідний для подальших дій.

2.1.5. Спрощені процедури

Для деяких суттєвих характеристик не буде потреби проводити оцінку, оскільки на європейському рівні приймається загальне значення або декларація. У цьому випадку Європейська Комісія публікує правовий акт, що містить відповідну інформацію. Однак для того, щоб скористатися цією можливістю, необхідно скласти документ, що пояснює, що даний виріб підпадає під дію даного правового акту. Цей документ офіційно називається "відповідною технічною документацією". Якщо суттєві характеристики підпадають під систему оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик 1 або 1+, нотифікований орган повинен перевірити цей документ.

ПРИКЛАД: виробники сталевих листів з покриттям з поліестеру, що покриваються одним шаром (без ізоляції ззаду), можуть скористатися з [рішення Комісії](#)^{XII} та можуть задекларувати, що класом пожежної реакції є клас A1 без проведення будь-якої оцінки. Згідно зі змістом рішення, це може бути застосовано тільки в тому випадку, якщо номінальна товщина сталеві пластини з металевим покриттям становить від 0,4 до 1,5 мм. Таким чином, якщо виріб відповідає цій умові, виробник повинен тільки скласти документ (відповідну технічну документацію), що містить правові посилання на рішення Комісії та результати вимірювання товщини виробів зі значенням, що міститься в заданих межах.

Іншим рішенням, доступним для спрощення оцінки виробу, є можливість спільного проведення дослідження виробу з іншими виробниками. Щоб скористатися зі **спільних** значень, необхідно було б скласти додаткову **«відповідну технічну документацію»**, яка б включала:

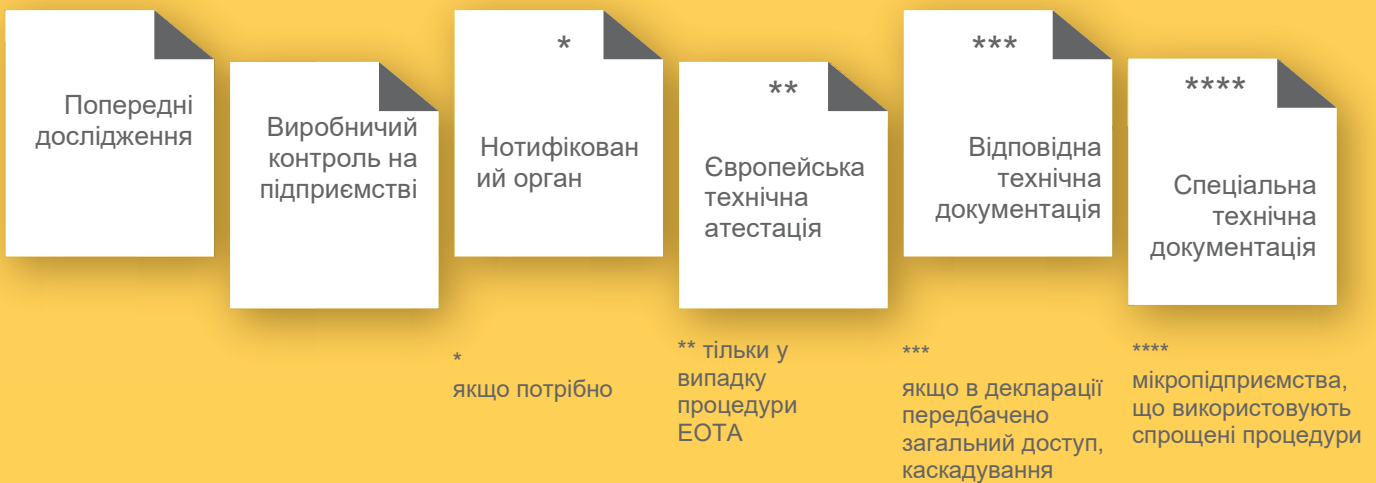
- результати випробувань, отримані іншим виробником;
- згоду іншого виробника на використання цих результатів;
- підтверджувальну документацію, що обидва виробники використовують ідентичні процеси та сировину.

Якщо виріб даного виробника є системою, що складається з компонентів, монтованих або вироблених цим же виробником, а деякі із суттєвих характеристик компонента вже були оцінені його виробником, можна використовувати результати досліджень, отримані його постачальником. Зазначена процедура називається **каскадуванням**; для її використання необхідно було б також скласти **«відповідну технічну документацію»**, яка б включала:

- результати випробувань, отримані постачальником системи;
- згоду іншого виробника на використання цих результатів;
- підтверджувальну документацію, що можна використовувати оцінку компонента або всієї системи. Це також включає в себе питання установки системи відповідно до інструкцій.

2.1.6. Довідкові документи

Після етапу оцінки суттєвих характеристик, вимагається мати наступні документи:

- попереднє дослідження виробу, що містить перелік суттєвих характеристик та результати оцінки (результати дослідження, табличні значення тощо);
- європейської технічної атестації (тільки для процедури ЕОТА, що замінює інші попередні дослідження);
- задокументованої процедури виробничого контролю на підприємстві;
- сертифікат або сертифікати від нотифікованого органу або нотифікованих органів, якщо це необхідно;
- при необхідності відповідної технічної документації.
- при необхідності спеціальної технічної документації.

Необхідно зберігати в архіві всі зазначені документи. Ці документи можуть зажадати регулятори ринку.

2.1.7. Унікальний ідентифікаційний код

Після завершення оцінки необхідно призначити код своєму виробу. Назва цього коду – «унікальний ідентифікаційний код типу виробу», і він пов'язаний з типом виготовленого виробу та експлуатаційними характеристиками його суттєвих характеристик. При розробці нового виробу йому необхідно присвоїти новий унікальний ідентифікаційний код, а в разі зміни експлуатаційних характеристик виробу необхідно також змінити код.

ПРИКЛАД: можна вибрати код, що складається з торгової марки виробу, внутрішнього коду, пов'язаного з виробничим процесом, та дати проведення оцінки виробу:

Будь-якийВиріб-123.АБВ-2014.07.17

Таке поєднання дозволить легко класифікувати і оновлювати типи виробів.

2.2. Коли слід розпочати нову оцінку?

2.2.1. Нові вироби

Кожен раз розробка нового виробу буде вимагати повторення всіх завдань, в тому числі, за потреби, укладення договору з нотифікованим органом та органом з питань технічного оцінювання.

2.2.2. Зміни у виробництві

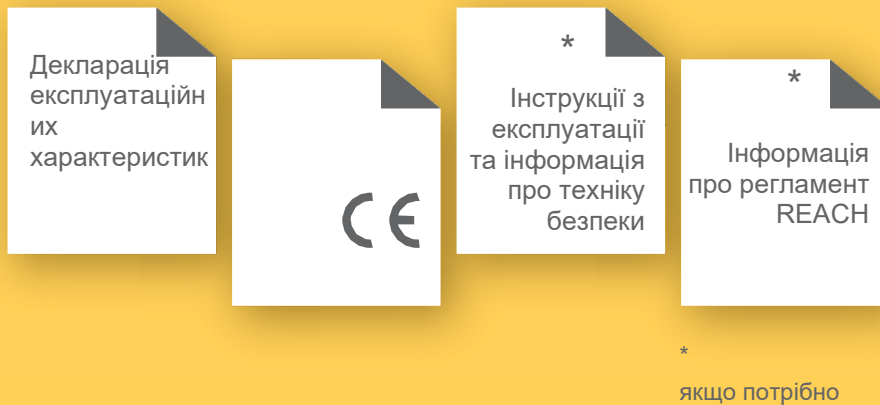
Якщо вносяться зміни або коригування у власних виробках, або якщо виробничий контроль на підприємстві покаже такі зміни у виробництві, необхідно перевірити, чи не змінилися експлуатаційні характеристики виробу для всіх задекларованих суттєвих характеристик. У разі змін необхідно пристосувати свою продукцію для відновлення задекларованих експлуатаційних характеристик, або можна знову виконати всі завдання, пов'язані з атестуванням та перевіркою стабільності експлуатаційних характеристик (щодо суттєвих характеристик, які змінилися). Слід розуміти, що якщо характеристики, задекларовані в системі оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик 1, 1+ або 3, також необхідно буде укласти договір з нотифікованим органом для проведення відповідних завдань. У випадку процедури ЕОТА, зміни у споживчих характеристиках будуть стосуватися не лише нотифікованих органів, а й підрозділів з питань технічної оцінки, оскільки вимагається нова європейська технічна атестація.

В обох випадках, тобто розробки нового виробу та зміни задекларованих експлуатаційних характеристик, необхідно буде скласти або оновити відповідні довідкові документи. Також необхідно оновити документи, що надаються клієнтам.

2.3. Документи, що надаються клієнтам

На сьогодні, маючи підготовлену всю інформацію, необхідно підготувати наступні документи:

- декларацію експлуатаційних характеристик виробу;
- маркування СЕ та супутня інформація до виробу;
- Інструкції з експлуатації та інформація про техніку безпеки;
- інформація про REACH (див. 2.3.4).

2.3.1. Декларація експлуатаційних характеристик

Першим документом, який необхідно підготувати, використовуючи зібрану інформацію, є декларація експлуатаційних характеристик. Декларація є найважливішим документом, що підтверджує маркування СЕ, оскільки вона містить повну інформацію про виробника, виріб та його експлуатаційні характеристики. Маркування СЕ буде лише коротким викладом інформації, що міститься в декларації експлуатаційних характеристик.

При розробці власного формату декларації експлуатаційних характеристик виробів, необхідно дотримуватися інструкції, опублікованій в Офіційному віснику Європейського Союзу: [Делегованому Регламенті, що змінює Додаток III до регламенту щодо будівельних виробів](#)^{XIII}.

У наступній таблиці описується кожен пункт, який необхідно заповнити у декларації експлуатаційних характеристик, та містяться деякі додаткові пояснення, які допоможуть зрозуміти інформацію, яку необхідно врахувати:

ДЕКЛАРАЦІЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

Номер декларації про відповідність	За допомогою цього номера можна буде класифікувати декларацію експлуатаційних характеристик. Номер може бути таким же, як унікальний ідентифікаційний код типу виробу (2.1.7).
1. Унікальний ідентифікаційний код типу виробу	Цей код пов'язаний із задекларованими експлуатаційними характеристиками виробу. Він повинен чітко визначати взаємозв'язок між виробом та його експлуатаційними характеристиками. Можна використовувати будь-який код, який ви вважаєте корисним, включаючи цифри, літери, дати тощо, але слід бути обережним, щоб не повторювати той самий код щодо двох різних виробів.
2. Використання за призначенням	У цьому пункті повинні бути представлені всі використання за призначенням, передбачені щодо вашого виробу (1.2.1 та 1.2.2). Необхідно скопіювати відповідний текст, розміщений у Додатку ZA до гармонізованого стандарту або в Європейському документі атестації.
3. Виробник	Слід вказувати не тільки назву вашої компанії, зареєстровану торговельну назву або зареєстровану торгову марку, але й вашу контактну адресу як виробника. Адреса може відноситися до будь-якої точки світу.
4. Уповноважений представник	У документі вказується уповноважений представник, тільки якщо виробник призначив уповноваженого представника (або посередника). В іншому випадку цей пункт можна видалити.
5. Система(-и) оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик	Система або системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик, як зазначено в додатку ZA до гармонізованого стандарту або у розділі про оцінку та перевірку стабільності експлуатаційних характеристик в Європейському документі атестації (2.1.2). Для декількох систем кожна з них повинна бути задекларована та її можна вказати в пункті 7 (наприклад, в таблиці).
6а. Гармонізований стандарт (6а або 6b)	У цьому пункті необхідно вказати довідковий номер гармонізованого стандарту, включаючи дату його випуску, відповідно до Офіційного вісника Європейського Союзу (1.2.1).
Нотифікований(-ні) орган(-и)	Якщо нотифіковані органи виконали завдання, пов'язані з оцінкою та перевіркою стабільності експлуатаційних характеристик, необхідно вказати у цьому пункті їх ідентифікаційні номери (2.1.2).

6b.	Європейський документ атестації	У цьому пункті необхідно вказати довідковий номер Європейського документа атестації, включаючи дату його публікації (1.2.2).
	Європейська технічна атестація	Номер європейської технічної атестації, виданий органом з питань технічного оцінювання.
	Орган з питань технічного оцінювання	Назва органу з питань технічної атестації, який видав європейську технічну атестацію.
	Нотифікований(-ні) орган(-и)	Якщо нотифіковані органи виконали завдання, пов'язані з оцінкою та перевіркою стабільності експлуатаційних характеристик, необхідно вказати у цьому пункті їх ідентифікаційні номери (2.1.2).
7.	Задекларовані експлуатаційні характеристики	<p>Цей пункт є основним елементом документа та охоплює задекларовані експлуатаційні характеристики виробу. Необхідно вказати повний перелік суттєвих характеристик, зазначених у Додатку ZA до гармонізованого стандарту або в Європейському документі атестації для використання за призначенням, зазначених раніше у пункті 2. Декларування NPD можливе після виконання умов, зазначених у пункті 2.1.3.</p> <p>Найкращий спосіб заповнити цей пункт при складанні декларації експлуатаційних характеристик в паперовій версії – це використовувати таблицю з рядками для кожної суттєвої характеристики та стовпцями для задекларованих експлуатаційних характеристик. При використанні різних систем оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик необхідно додати додаткові стовпці.</p>
8.	Відповідна технічна документація або спеціальна технічна документація	Якщо оцінка даного виробу проводилася відповідно до спрощеної процедури, необхідно буде вказати в цьому пункті посилання на спеціальну або відповідну технічну документацію, яка була розроблена (2.1.5). Документи повинні зберігатися виробником; тільки посилання на ці документи повинні бути вказані в цьому пункті.
	Посилання на вебкопію декларації експлуатаційних характеристик	Якщо копію декларації експлуатаційних характеристик планується розмістити на вебсайті, то в цьому пункті можна розмістити посилання на цю копію.

Порожні поля можна видалити. Можна також змінити порядок інформації, що надається, або об'єднати пункти, якщо таке об'єднання покращить розуміння декларації експлуатаційних характеристик.

Якщо виробляється кілька різних типів виробів, для яких експлуатаційні характеристики майже всіх задекларованих характеристик однакові, можна вказати різні версії типу виробів в одному документі, наприклад у таблиці. У цьому випадку для кожної версії необхідно чітко вказати номер декларації експлуатаційних характеристик, ідентифікаційний код у пункті 1 (якщо він не відрізняється від номера декларації експлуатаційних характеристик), а також задекларовані експлуатаційні характеристики, що містяться у пункті 7. Це має на меті дати кожному одержувачу виробу чітку і однозначну інформацію про експлуатаційні характеристики.

Після отримання остаточної версії документа необхідно **зберігати його копію разом з довідковими документами**. Обов'язок їх зберігати в дос'є включає в себе період не менше десяти років, з моменту останнього продажу цього виду продукції.

Якщо ви маєте намір продавати свої вироби в інших державах ЄС, не забудьте перекласти **декларацію експлуатаційних характеристик на всі мови, що вимагаються державами-членами, на яких виріб буде продаватися**.

Надсилаючи декларацію разом з виробом звичайною поштою або електронною поштою, необхідно зберегти початковий документ та додати копію до відповідної доставки. Тим не менш, найкращим рішенням буде розміщення декларації експлуатаційних характеристик даних виробів на вебсайтах (звичайні вебсайтах даного підприємства) на мовах, які вимагаються державами, до яких вони продаються. Якщо можна гарантувати, що документ буде доступний у незміненому стані протягом десяти років, а у маркуванні СЕ міститься посилання на документ, немає обов'язку надсилати документ клієнтам. Єдиним винятком з цього правила є випадок, коли клієнт вимагає декларацію експлуатаційних характеристик (в усній або письмовій формі), оскільки в цьому випадку її надсилання є обов'язковим, навіть якщо вона також доступна на вебсайтах даної компанії.

Після того, як Ви розмістили свою декларацію експлуатаційних характеристик на вебсайтах, її не можна видалити протягом десяти років з моменту останнього продажу цього виду виробу, що відповідає цій декларації. При виявленні помилки в документі або зміні експлуатаційних характеристик необхідно розмістити нову версію, забезпечуючи при цьому доступність старої версії (2.2.2). Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 157/2014 від 30 жовтня 2013 року щодо умов розміщення на веб-сайті декларації характеристик якості будівельних виробів. Ці інструкції можна знайти в [Делегованому Регламенті щодо "е-поставок"](#)^{XIV}.

ПРИКЛАД: деякі типові спрощення (**див. 1**) включають в себе: видалення номера декларації експлуатаційних характеристик, тому що він такий же, як і унікальний ідентифікаційний код; видалення номерів позицій; видалення уповноваженого представника, оскільки в цьому випадку його не призначено; видалення пункту 6b, тому що він не застосовується до виробу; видалення пункту щодо відповідної або спеціальної технічної документації, адже вона не застосовується.

Також корисно надати задекларовані експлуатаційні характеристики, системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик й гармонізований стандарт в різних стовпцях таблиці, в яких вказані заявлені значення.

Врахування вебсайтів, на яких можна знайти декларацію експлуатаційних характеристик.

2.3.2. Маркування СЕ

На основі заповненої декларації експлуатаційних характеристик в цей час може бути розроблена етикетка СЕ. У наступній таблиці наведено відомості, що супроводжують етикетку СЕ, а також деякі додаткові пояснення, які допоможуть зрозуміти, яку інформацію слід враховувати:

Символ СЕ можна знайти на [вебсайтах Європейської комісії з маркування СЕ^{XV}](#) в різних форматах.

14

Слід звернути увагу на останні дві цифри року, у якому конкретно це маркування СЕ було вперше розміщено. У разі зміни будь-якої інформації в декларації експлуатаційних характеристик, пов'язаної з цим маркуванням СЕ, необхідно також оновити цифри.

Назва та адреса

Необхідно вказати назву та адресу виробника або ідентифікаційний знак, що дозволяє легко визначити назву та адресу виробника.

Унікальний ідентифікаційний код типу виробу

Унікальний ідентифікаційний код типу виробу, що дозволяє однозначно пов'язати маркування СЕ з декларацією експлуатаційних характеристик та заявленими експлуатаційними характеристиками (2.1.7 та 2.3.1).

Довідковий номер декларації експлуатаційних характеристик

У разі, якщо унікальний ідентифікаційний код типу виробу відрізняється від довідкового номера декларації експлуатаційних характеристик, необхідно також вказати цей номер. Обидва номери служать аналогічним цілям (2.1.7).

Задекларовані експлуатаційні характеристики

Маркування СЕ повинно містити задекларовані експлуатаційні характеристики виробу, що означає, що тут необхідно вказати задеклароване значення суттєвих характеристик, які не позначені як NPD. Враховуючи відсутність місця на етикетці, можна спростити декларацію, але будьте обережні, щоб вартості не змінилися (2.1.3).

Посилання на гармонізовану технічну специфікацію

Посилання на гармонізований стандарт або Європейський документ атестації, який використовується для оцінки виробу. Немає необхідності вказувати дату їх випуску, оскільки ця інформація вже вказана в декларації експлуатаційних характеристик (1.2.1 та 1.2.2).

Ідентифікаційний номер нотифікованого(-их) органу(-ів)

Також важливо вказати ідентифікаційний номер нотифікованого органу, якщо відповідні суттєві характеристики підлягають системі оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик 1, 1+, 2+ або 3 (2.1.2).

Використання за призначенням

Необхідно вказати відповідні відомості про використання за призначенням (їх можна знайти в додатку ZA до відповідного гармонізованого стандарту); вони повинні бути такими ж, як у відповідному пункті декларації експлуатаційних характеристик (1.2.1 та 1.2.2).

Вебсайти, на яких можна знайти декларацію експлуатаційних характеристик

Якщо декларація експлуатаційних характеристик доступна на вебсайтах, тут також можна вказати адреси сторінок, на яких знаходиться цей документ (2.3.1).

Можна змінити макет етикетки СЕ, порядок інформації, можна пропустити порожні пункти або об'єднати інформацію, якщо таке об'єднання зробить документ більш зрозумілим. На етикетці немає обов'язку використовувати певну мову, але виробники зазвичай намагаються використовувати якомога менше слів, щоб зробити текст максимально зрозумілим, навіть якщо вони самі не знають мову етикетки.

Деякі важливі рішення, які необхідно прийняти у зв'язку з етикеткою СЕ, стосуються розміру етикетки, матеріалу та місця її розміщення. Зрозуміло, що вона повинна бути розміщена на виробі у видимий, розбірливий та міцний спосіб. Якщо це неможливо або не надійно через природу виробу, маркування можна нанести на упаковку, якщо вона є, або на супровідних документах. Перш ніж прийняти дане рішення, слід розглянути ціну етикетки (вартість друку, клей тощо), чи етикетка буде видалена з виробу, чи пакування може бути пошкоджено, або може не дійти до кінцевого клієнта тощо.

ПРИКЛАД: на панелях зазвичай розміщується маркування СЕ по одному, друкуючи інформацію чорнилом в один ряд по краям виробу. Після вбудовування виробу цю інформацію вже не видно.

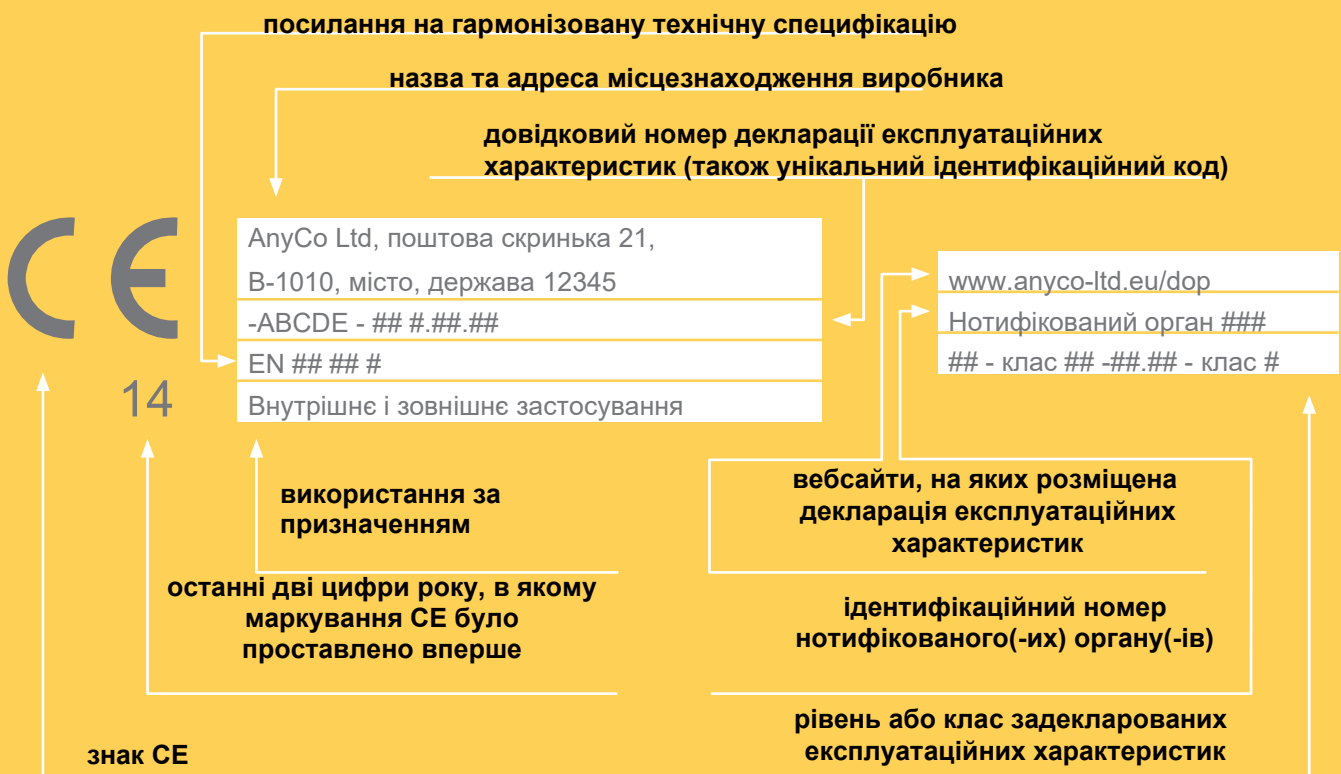
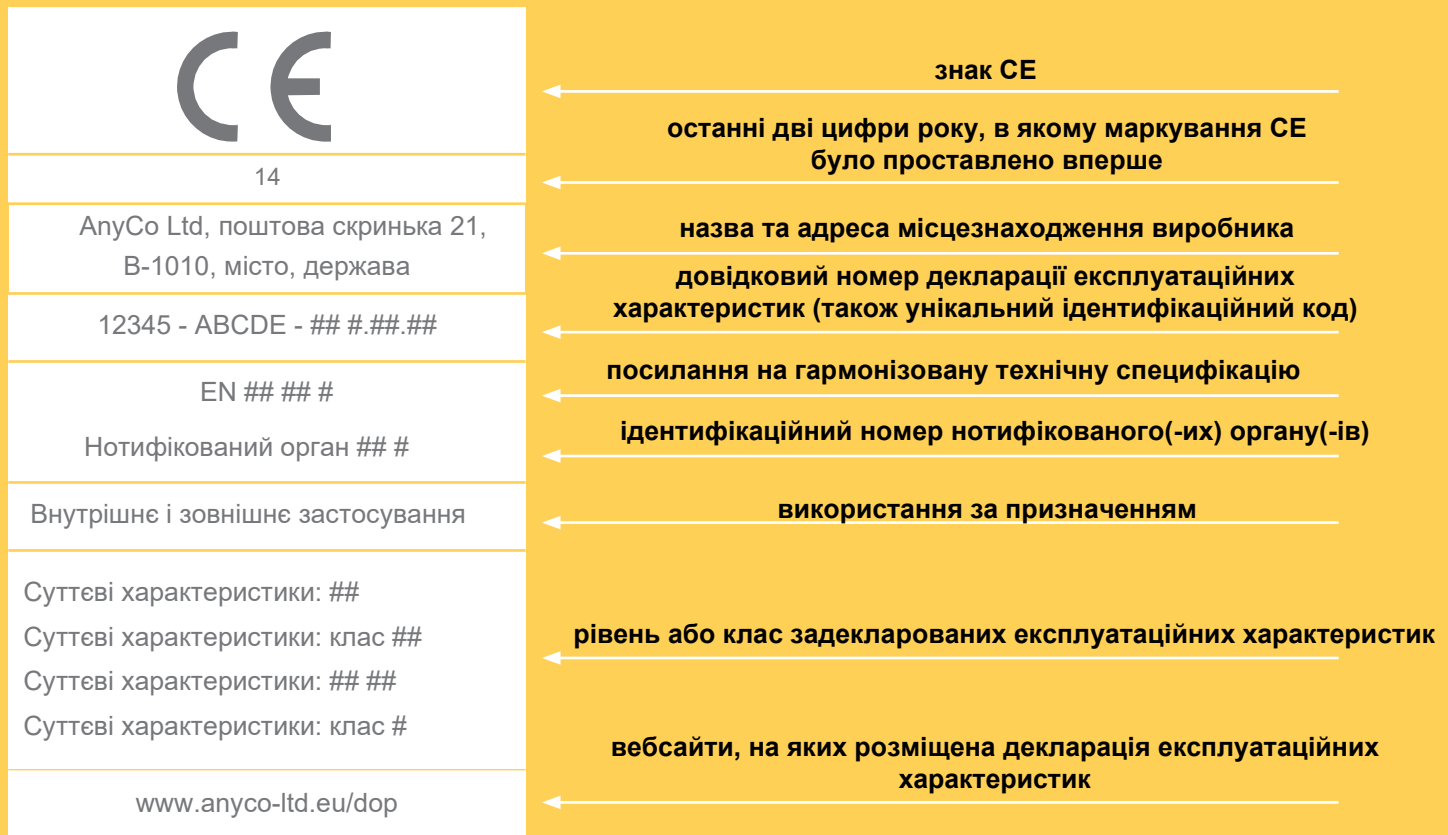
ПРИКЛАД: для бруківки маркування СЕ додається до пакування через низьку ціну однієї бруківки, та через збільшення ціни в разі необхідності друку етикетки на кожному камені.

ПРИКЛАД: наповнювачі насипом зазвичай маркуються СЕ в супровідних документах, разом із замовленням, наданим виробником.

ПРИКЛАД: розчини та цементи, що продаються в мішках, зазвичай маркуються СЕ через друк на мішку.

ПРИКЛАД: етикетка СЕ у вигляді рядка, надрукованого на краях виробу або на частинах, які не будуть видні після вбудовування.

Маркування СЕ не може бути розміщена до тих пір, поки не буде складена декларація експлуатаційних характеристик, зазвичай в кінці виробничого процесу.

2.3.3. Інструкції з експлуатації та інформація про техніку безпеки

Виробник також повинен скласти інструкцію з експлуатації та інформацію про техніку безпеки, необхідну для застосування його виробу. Ці документи повинні супроводжувати виріб таким чином, щоб вони надійшли до одержувачів.

2.3.4. Інформація про регламент REACH

Будівельні вироби регулюються [Регламентом REACH^{XVI}](#), який включає хімічні речовини, що використовуються в ЄС. Враховуючи це, необхідно буде виконати всі вимоги, встановлені в цьому Регламенті. Однак виробники будівельних виробів, як правило, не зобов'язані надавати паспорти безпеки, оскільки ці вироби не вважаються речовинами або сумішами відповідно до Регламенту REACH (див. ст. 31 та 33 Регламенту REACH). Якщо даний виріб є речовиною або сумішшю, необхідно буде отримати додаткову інформацію (зазвичай від постачальників) та підготувати документ (у тому числі, за необхідності, паспорт безпеки), необхідний відповідно до регламенту. Ця документація повинна надаватися разом з декларацією експлуатаційних характеристик, від початку до кінця ланцюжка поставок.

Виробники повинні надати паспорт безпеки, коли речовини відповідають критеріям, передбаченим у ст. 31 ч. 1 Регламенту REACH, а виробники, імпортери та дистриб'ютори сумішей повинні надати одержувачу паспорт безпеки, якщо суміш відповідає критеріям класифікації як небезпечна речовина, відповідно до [Директиви 1999/45/ЄС та Регламенту 2008/1272/ЄС^{XVII}](#). Виробники, імпортери та дистриб'ютори виробів, що містять речовини, передбачені у списку кандидатів, про який йдеться в Регламенті REACH, в концентрації вище, ніж 0,1% за вагою, повинні надати одержувачу достатню інформацію, що дозволяє безпечно застосування виробу, у тому числі, принаймні, назву або назви речовини.

Якщо необхідна додаткова інформація щодо документації, яка надається, слід зв'язатися зі своїм постачальником речовини або сумішей та перевірити, чи як користувач цих виробів дотримуються вимоги Регламенту REACH, та чи разом із декларацією експлуатаційних характеристик надається правова документація.

3. КОНТРОЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ВИРОБНИКІВ

- 1. Визначення будівельного виробу і його можливого використання за призначенням.
- 2. Пошук будівельного виробу в [переліку європейських гармонізованих стандартів, розміщених в Офіційному віснику Європейського Союзу](#).

ПОРАДА → Слід також перевірити обсяг гармонізованого стандарту (1.2).

У разі знаходження виробу, слід дотримуватися процедури СЕН, перейти до пункту 3, а у разі не знаходження виробу – перейти до пункту 17.

- 3. Визначені у додатку ZA до гармонізованого стандарту переліку суттєвих характеристик й системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик щодо кожного з них, якщо вони різні (1.2.1).

ПОРАДА → Така ж суттєва характеристика може бути в різних системах, в залежності від використання за призначенням.

- 4. Пошук національних норм у державах-членах, в яких планується випуск продукції на ринку, для знаходження будь-яких вимог.

ПОРАДА → Питання слід направляти до контактних пунктів з питань виробів. [Перелік контактних пунктів з питань виробів](#).

ПОРАДА → Необхідно розробити власний список характеристик, які повинні бути задекларовані.

- 5. Виконання завдань відповідно до системи оцінки та перевірки стабільності експлуатаційних характеристик, якщо це вимагається укладенням угоди з нотифікованим органом (2.1.2).

ПОРАДА → Необхідно знайти доступні нотифіковані органи у [переліку нотифікованих органів на вебсайтах NANDO](#).

- 6. Зібрання в актах усіх довідкових документів (2.1.5 та 2.1.6):
  - попереднє дослідження виробу, що містить перелік суттєвих характеристик та результати оцінки (результати дослідження, табличні значення тощо);
  - задокументованої процедури виробничого контролю на підприємстві;
  - сертифікат або сертифікати від нотифікованого органу або нотифікованих органів, якщо це необхідно;
  - при необхідності відповідної технічної документації.

ПОРАДА → Зберігайте цю інформацію в безпечному, але легко доступному місці.

7. Складання декларації експлуатаційних характеристик з урахуванням довідкових документів (2.3.1).
- ПОРАДА** → Дотримуйтесь інструкцій, що містяться у [Делегованому Регламенті, що змінює Додаток III](#).
8. Переклад декларації експлуатаційних характеристик на мови, які вимагають держави-члени, в яких виріб буде продаватися.
- ПОРАДА** → Використовуйте різні [мовні версії Делегованого Регламенту](#).
9. Розміщення декларації експлуатаційних характеристик та її перекладів на своїх вебсайтах (необов'язково).
10. Підготовка та нанесення маркування CE (2.3.2).
11. Підготовка інструкції з експлуатації та інформації про безпеку виробу (2.3.3).
12. Перевірка того, чи які-небудь речовини у виробі охоплюються застосуванням Регламенту REACH, та виконання завдань, спрямованих на виконання вимог даного регламенту (2.3.4).
- ПОРАДА** → Необхідно ознайомитися з додатковою інформацією про Регламент [REACH на вебсайтах Європейської комісії](#).
13. Зберігання довідкових документів та копій декларації експлуатаційних характеристик протягом десяти років з моменту останнього продажу даного виду виробу.
14. Розміщення виробу на ринку разом з необхідними документами.
15. Подальше виконання завдань, пов'язаних з оцінкою та перевіркою стабільності експлуатаційних характеристик задекларованих експлуатаційних характеристик (виробничий контроль на підприємстві та дослідження).
16. У разі зміни експлуатаційних характеристик, сировини або виробничого процесу, або у разі значної зміни гармонізованого стандарту (2.2.2) – повернення до пункту 5.
- ПОРАДА** → Як правило, необхідно регулярно перевіряти [перелік гармонізованих стандартів, розміщений в Офіційному віснику Європейського Союзу](#), щоб переконатися, що стандарти не були оновлені.
17. Пошук будівельного виробу у [списку європейських документів атестації](#) (1.2.2).
У випадку, якщо виріб не знайдено, маркування CE одразу неможливе, але можна запросити підготувати Європейський документ атестації.
18. Подання до органу з питань технічної атестації заяви про європейську технічну атестацію (1.2.2).
- ПОРАДА** → Необхідно знайти доступні органи з питань технічної атестації у [переліку органів з питань технічної атестації на вебсайтах NANDO](#).
19. Після видачі європейської технічної атестації – виконання інших завдань, якщо потрібно – укладення договору з нотифікованим(-ми) органом(-ами) (2.1.2).
- ПОРАДА** → Необхідно знайти доступні нотифіковані органи у [переліку нотифікованих органів на вебсайтах NANDO](#).

- 20.** Зібрання в актах усіх довідкових документів (2.1.5 та 2.1.6):
  - попереднє дослідження виробу, що містить перелік суттєвих характеристик та результати оцінки (результати дослідження, табличні значення тощо);
  - задокументованої процедури виробничого контролю на підприємстві;
  - сертифікат або сертифікати від нотифікованого органу або нотифікованих органів, якщо це необхідно;
  - європейської технічної атестації (тільки для процедури EOTA);
  - при необхідності відповідної технічної документації.

ПОРАДА

Зберігайте цю інформацію в безпечному, але легко доступному місці.

- 21.** Складання декларації експлуатаційних характеристик з урахуванням довідкових документів (2.3.1).

ПОРАДА

Слід застосувати зразок з [Делегованого Регламенту, що змінює Додаток III](#).

- 22.** Переклад декларації експлуатаційних характеристик на мови, які вимагають держави-члени, в яких виріб буде продаватися.

ПОРАДА

Використовуйте різні [мовні версії Делегованого Регламенту](#).

- 23.** Розміщення декларації експлуатаційних характеристик на своїх вебсайтах (необов'язково).

- 24.** Підготовка та нанесення маркування CE (2.3.2).

- 25.** Підготовка інструкції з експлуатації та інформації про безпеку виробу (2.3.3).

- 26.** Перевірка того, чи виріб входить в сферу регулювання Регламенту REACH, та виконання завдань, спрямованих на виконання вимог даного регламенту (2.3.4).

ПОРАДА

Необхідно ознайомитися з додатковою інформацією про Регламент [REACH на вебсайтах Європейської комісії](#).

- 27.** Зберігання довідкових документів та копій декларації експлуатаційних характеристик протягом десяти років з моменту останнього продажу даного виробу.

- 28.** Розміщення виробу на ринку разом з необхідними документами.

- 29.** Подальше виконання завдань, пов'язаних з оцінкою та перевіркою стабільності експлуатаційних характеристик задекларованих експлуатаційних характеристик (виробничий контроль на підприємстві та дослідження).

- 30.** У разі зміни експлуатаційних характеристик, сировини або виробничого процесу, або у разі значної зміни гармонізованого стандарту (2.2.2) – повернення до пункту 18.

ПОРАДА

Європейська технічна атестація не має терміну придатності.

ПОСИЛАННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

CPR – регламент щодо будівельних виробів

<https://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/>

Контактні пункти з питань будівельних виробів

<https://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/>

- I Офіційний вісник Європейського Союзу (ОВ ЄС)
<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
- II Пошукова система CEN
<https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=CENWEB:105::RESET>
- III EOTA – Європейська організація з технічного оцінювання
<http://www.eota.eu>
- IV NANDO – IT система – База даних нотифікованих та призначених органів в рамках нового підходу
http://ec.europa.eu/growth/tools-data bases/nando/index.cfm?fuseaction=directive.notifiedbody&dir_id=33
- V Перелік європейських документів атестації
<http://ec.europa.eu/growth/tools-data bases/nando/index.cfm?fuseaction=cp.eads&cpr=Y>
- VI Публікації, розміщені на вебсайтах EOTA
<http://www.eota.eu/en-GB/content/etags-used-as-ead/26/>
- VII Перелік органів з питань технічного оцінювання
http://ec.europa.eu/growth/tools-data bases/nando/index.cfm?fuseaction=directive.notifiedbody&dir_id=33
- VIII Перелік національних органів зі стандартизації Європейської асоціації вільної торгівлі
<http://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=CENWEB:5>
- IX CEN – Європейський комітет зі стандартизації
<https://www.cen.eu/>
- X Публікації на вебсайтах EOTA
<http://www.eota.eu/en-GB/content/etags-used-as-ead/26/>
- XI Перелік нотифікованих органів
http://ec.europa.eu/growth/tools-data bases/nando/index.cfm?fuseaction=directive.notifiedbody&dir_id=33

ПОСИЛАННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

- XII Зразкове рішення Комісії, що застосовується до сталевих листів:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010D0737&rid=2>
- XIII Делегований Регламент, що змінює Додаток III до регламенту щодо будівельних виробів
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0574&from=PL>
- XIV Делегований Регламент, що змінює Додаток III до регламенту щодо будівельних виробів
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0157&from=PL>
- XV Маркування СЕ
http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/faq/index_en.htm
- XVI Регламент REACH (про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин та препаратів)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0157&from=PL>
http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/reach_intro.htm
- XVII Директива 1999/45/ЕС щодо класифікації, упакування та маркування небезпечних препаратів
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31999L0045&from=PL>